

ПЕТ ИТАЛИЈАНСКИХ ПЕСНИКА

МАРТА МАРИЈА КАМПОРЕАЛЕ

ЛЕЋЕ

Барок цветну круницу везе.

Трачак сунца, с чворићем на врху,
на врх чекића клизне
да исклеше у камену чипку.
И драгуљи и воће и гранчице и анђели
се дижу увијени у небо.

Чини се облак у праху
унутар чипки и светиљки.

Заголица поглед загледан у вез
под светлом *йејролејке*,
док подно *храсџа црнике*
вучица ходи.

ОТРАНТО

Новембар на Све Свете
седео је у Кафеу на крајњем истоку два мора.

Живи пламичак,
у морској ували, осветлио је
дубине времена
и ево се наједном Месапи појавише.

С оне стране луке будила се историја.

И новембар је гледао ... гледао
плиму људи са истока и запада;
Дрво живоѿа што слаже мозаик у храму;
Турке што сасецају осам стотина хришћанских молитви;
Араѿонце што јуришају *Уѿврги* у помоћ.

У грозничавој вреви
модерни човек се урушава у екрану,
несвестан да је у Кафеу, у једној причи
и у олуји која ће поново доћи.

ЈА САМ СВЕТИОНИК – У МОЛФЕТИ

Овде сам од вајкада! Разбијам предиво тмине.
Река сам светлости што из даљине без речи љуби небеса.

Предају се ноћним мрежама моје усне морске.
Поносно погледом грлим голе руке,
срца усклађена чувара пристаништа.
Ја сам античка статуа у бели камен одевена,
у крвавом градском небу. Свитањима и заласцима сунца се храним
и срећан обнављам – временом – милозвучне мирисе светлости.

Овде су неспутани морнари, прљави од сунца,
од тишине, од заједничког страха што као хлеб деле,
од шуме понорима украдене, да нахране уста града.

Таласи, галебови, играј се са људима Мрачна Трамонтано!
Видео сам народе свих времена, изврвеле из морских ширина
и слеђене им од страха погледе смиривао,
кад их приметим из даљина.

Свечан је одјек моћ сећања: брујање морске ужади, рањених битви;
опраштања од жена – што у цепу дане броје –

И одлазак...
Двадесет и две шкриње сандука ме вежу за тебе, за море,
што преда мном срећно се пружа. Ја, луча пуста.
Из царског заклона певам и песником се чиним,
кад погледом около прођем.
И у плаветнилу се распршавам.

ВИТО ДАВОЛИ

АДАМЕ МОЈ

Имаш ли јабуку, вољени? Молим те,
ово огољено блаженство ме убија.
Дај ми јабуку, љубави, гурнућу је
низ грло до гушења,
до заорава ове милости непристојне
и недеље која раствара хиљаду година,
и врелог дана што зауставља време тамо где нисам.

Укради за мене јабуку, мили.
Хоћу ону тамо горе, најдаљу
ону немогућу, јабуку или нар,
све док се неко не пробуди
из лажног пламена свемоћи.

*Твоје је краљевсџво
Твоја је моћ
И слава во вјека.*

Нека ти буде,
али мени остави живот,
знање, моју човечност
у јабуци или где год ти паше.

Чак и корен са коштицама, вољени, покупи га
јер се може посејати.
Ја умем да чекам.

МОЈА САМОЋА

Мирише на кишу
моја самоћа
и на слободу воде на уснама.

Мирише на свежу траву у ноћи,
осећај руке мокре и широм отворене
погледа смелих
донде где се Бог одрече.

И пуши цигаре од камена
моја самоћа
шетајући стазама у које су други веровали
да су живели још мало како треба.

Има укус земље и лимуна,
врућих оштрица у чоколади,
неуморних нерастумачених нада
и ослобађања.

Мирише на дворски тамјан
моја самоћа
и као краљица
без поданика вришти
у празној сали
и остаје да се теши ехом.

ИГРАЋУ

Добар ветар тврдоглави ми доноси
далеке белешке старе Хаване.

Ево спреман сам: обнажен и сам
играм бос по туцанику
ове дивље пољске ширине.

Оштри ветре
не кради ме вечерас
из ове чудне еутаназије

играћу
ритмом спорим
у оскудним летима незаборавним
што победише досаду светлости
међу стазама мог несвесног хода.

И наставићу да играм
нудећи небу лице
као сенка чији плач не видиш
па је водиш да умре међ' звездама.

ЂАНИ АНТОНИО ПАЛУМБО

КРАЈ ПУТА¹

Цвет остаје цвет
чак и кад га згазе.
Хиљаду пута сам посматрала сунце
како умире у Либији баш као у Италији.
Али сунце не умире
свуда на исти начин
или истом муком.
Гледала сам сунце и људе како умиру
као пси
крај пута.
И сама сам била пас
крај ваших путева.
Пас који не жели да маше репом
а мора.
Пас који не жели да се допадне
а мора да научи да то ради.
Пас који, ако се не допадне,
неко негде плати и он умре
не како човек умире
нити као што сунце умире,
већ како умире пас
крај пута.
И срце је без ивице
дуж пута
где се задовољство
претвара у бол.
И нема Бога
нити човека
да нас спасе.
Можда нас избави неко лице
што изникне из каквог кутка на дну срца.
Можда ћеш нас спасти баш ти
само ако се сетиш

¹ Песма објављена 21. јануара 2018. у оквиру манифестације „Светлост и живот” посвећене истрази борбе против белог робља и проституције. У видео-преносу, говорила ју је на италијанском глумица Тања Адесо, а преведену на енглески песникиња Лучија Салустио.

да и кад је згажен
цвет
остаје цвет.

ПОСЕТА

Господине црвених очију,
ако си ме проклео,
отиђи далеко.
Да се не претрпа туга
уз ове јектеније есеја и стихова.
И можда ћу бити срећан.
Све да и не дође она
да ми измеша карте
висибабама несташлука.
Да ми украде књиге
и поучава ме недељом
између распараних машини
једног досадног дана.

ЗОВ МОРА

Ћутим зов мора.
Као амфора
који би хтела да чува свој делиријум.
Као прастара мајка
што тужи над празним гнездом.
Прихватити дах његовог гласа.
Са благом индолентношћу
анђела
због лењости избаченог с неба.
Ја
што анђелима
не бдим над светлошћу.

ЋИРМА МАНЧИНИ

ШАРКА НА ВРЕМЕ

Зауставих поглед
на заљуљаном клатну.
Од парчета живота
уплетен
у то туце сати,
побегао је
делић вечног.
Увукох црно и бело
у иглу без рђе
да пришијем тракама
од похабаног платна
шарку на време.
Очистих шачицом
пожутелог лишћа,
сваки метални зуб
и отиђох назад
да погледам.
Истерах из јазбине сећања
и измешах очекивања
шепурећи се на ждрепцу
и на кобили,
милујући голобраде образе
и сребро на бради.
Постајем ковач
кад ветар се провуче
кроз лоше састављене углове.
Коначно, прешавши даљину,
поштене руке
вратише казаљке уназад.
Беше стигло време за одмор...

СЕСТРЕ

Недеља је.
Игла не шије.
До јуче је расипала
сребрни бод
по месечини.
На терасици
су застале
четири сестре.
Свечана досетка,
склад лепоте,
свеж дух
што открива колена.
Леђима су
окренуте светлости,
очи и руке
препуне сунца.
Једна крај друге
као крупни зуби
у устима, смеју се
без напрстака.
Видех их како заједно
чекају зору,
детињим гласовима
праменове ткају
и видећу их поново,
за хиљаду година
како још у одећи чувају
расцвали бадем.

СЕЗОНА ЈЕДНОГ ОСМЕХА

Усправан на њиви,
увек се осмехивао
стари чувар
љуљан ветром.
Смешила се душа
у облику крста,
испуњена сламом
и у закрпљеном оделу.
Осмехивала су се уста
нацртана испод шешира,
осмехивале су се руке
удобан наслон за одмор.
Уста и руке
су се смешкале,
лепше од овлаженог окера
засађених бразди,
лепше од макових мрља
што пшенична поља румене.
И даље,
док годишња доба пролазе,
истрошен и ломан,
клањао се и
осмехивао заборављен,
на уснулој земљи.

БЕНИТО Д'АЊАНО

СМЕЊИВАЊЕ

Дан је већ сишао са сцене
уз аплаузе заласка сунца.
Хладноћа уједа као да је зима
и ветар, непрекиданим насртајима,
задаје ударце па се одмара
као у неком васколиком плесу.
Чак и мисли, у топлини дома,
уживају у њихању.
Ил' оплакују смрт вредности
и похлепни каријеризам садашњости...
Налазе уточиште у срећним успоменама
безбрижног детињства
што зрачи сунцем и у тмини...
Па ослобађају ум од рђе
и журно траже нова пристаништа
за дане који ће доћи.
Ноћ насељена духовима
начас се богати папирним змајевима.
Враћају се и опет се броје,
а песма из набујалог мрака
доноси ми нову наду да
сутра ће бити неки бољи дан...!!!

ОДСУСТВОВАЊЕ

Иако се време оглушује,
тражим само део сати
да душа још може чути
беспомоћну нежност њеног зова...
У дубини ноћи,
у загрљају очараних звезда,
мирне сенке широкогруде тишином
цртају погледе љубави снажне.
Скакутаво срце је покорено!
Уморни одговори

једном миту разбијеном међ купињацима година!
А онда ... неизбежни бол
самоће...
Сав мед је одвећ изгубљен.
Данас сам одсутан... Враћам се сутра,
да би моја врата
увек отворена била за сваког који закуца...

СЕЋАЊЕ

Године су ми исписале лице
ноктима времена.
И многе ране
отворене су се зацелиле.
Али река сећања кваси ум
а душа се храни успоменама...
У скровишту твојих очију
светлост је уљез
а ја пијем мирис маховине.
Жедним уснама срца
крадем голотињу тишине
и заробљавам екстазу.
Твој дах има укусу јагоде
када се исцрпљени истом водом појимо...
Пре него што одеш, молим те,
још једном се осврни погледом!
Остави још мало себе!
Остави још мало сунца!
Да ми срце празнично обучено
поново запева.

Превела с италијанског
Мила Михајловић